

NIEUWSBRIEF

Stichting Proefboerderijen Noordelijke Akkerbouw

april 2023

Een nieuw seizoen

Het voorjaarswerk voor dit nieuwe jaar staat op het punt van beginnen. Een nieuwe start voor hopelijk een voorspoedig teeltseizoen. Dit geldt ook voor SPNA. Op onze locaties Ebelsheerd en Kollumerwaard ligt weer veel boeiend onderzoek. Ook starten we dit jaar met een omvangrijk EU project, met nieuwe en grotendeels buitenlandse partners. Want niet alleen in ons land, maar ook in het buitenland staat de akkerbouw voor grote uitdagingen. En ook daar staan de ontwikkelingen niet stil. En door slim gebruik te maken van elkaars kennis komen we verder in het zoeken naar praktijkgerichte oplossingen voor uitdagingen op bijv. het terrein van gewasbescherming en bemesting. Daarom zoeken wij graag de (internationale) samenwerking. Een nieuwe start betekent dit jaar ook het oppakken van een oude traditie. Tot vijftien jaar geleden werden er jaarlijks 'proefveldverslag-' boekjes uitgegeven en verspreid, waarin de resultaten van veel onderzoek werden besproken. We hebben besloten dit nieuw leven in te blazen, maar dan in een iets andere opzet. De eerste versie hiervan vindt u als bijlage bij deze nieuwsbrief. We zijn erg benieuwd naar uw reacties!

Strokenproef onderzaai in wintertarwe

Regio Deal
Natuurinclusieve
Landbouw

Op SPNA-Ebelsheerd zal in 2023 en 2024 een strokenproef worden gerealiseerd naar de

mogelijkheden van onderzaai in wintertarwe. Er zullen verschillende onderzaai-gewassen aangelegd worden, welke worden gemonitord op ontwikkeling en de nutriënt aanwezigheid in de bodem, na de oogst van de tarwe.

Bij de aanleg wordt o.a. de reguliere zaaimethode (trekker-zaaimachine) vergeleken met het inzaaien via een drone.

Doel van dit onderzoek is om te beoordelen of het inzaaien van een onderzaai gewas in wintertarwe een effect heeft op het nutriënten-vasthoudend vermogen van de bodem. Daarnaast wordt onderzocht of het gebruik van een zaai-drone voordelen heeft t.o.v. een conventionele onderzaaimethode.

Bij het drone zaaien is het bedrijf Qlobel betrokken. <http://www.qlobel.com/>.

Van het drone zaaien zal een video-verslag beschikbaar komen via onze digitale media. Ook zal hier op onze Themamiddag granen op Ebelsheerd op 27 juni extra aandacht aan worden besteed.

Dit onderzoek wordt mogelijk gemaakt door de Regiodeal Natuurinclusieve Landbouw.

Onderzoek klimaatadaptatie

In 2022 zijn bij de SPNA voor de PPS “Klimaatadaptatie Open Teelten” de proefvelden van 2021 herhaald. In dit onderzoek worden technieken vergeleken waarvan een positief effect wordt verwacht rond de vochtthuishouding in de bodem bij de teelt van poot aardappelen. Denk hierbij bijvoorbeeld aan de vergelijking tussen breedspoor en conventioneel spoor, de vergelijking tussen verschillende soorten groenbemesters als voorvrucht en manieren om erosie tegen te gaan. De percelen lagen zowel bij ons op SPNA-Kollumerwaard als bij telers in de regio.

Veel van de objecten in dit onderzoek laten op jaarbasis vaak maar relatief kleine verschillen zien die statistisch niet valide zijn. Dit is een beeld wat vaker voorkomt bij vergelijkbaar onderzoek. Daarom is besloten om de komende periode over de hele looptijd van dit onderzoek een meerjarenrapportage op te stellen. Deze zal niet alleen de belangrijkste resultaten van de losse voorgaande jaren bevatten, maar ook een nieuwe, meerjarige, analyse.

Op deze manier hopen we duidelijk te krijgen of de trends welke zichtbaar zijn tijdens de losse proefveldjaren meerjarig wellicht wel statistisch valide kunnen zijn. Ook zouden eventuele kleine verschillen, welke niet op zouden vallen tijdens de losse proefveldjaren, tijdens deze analyse naar voren komen. Deze overkoepelende rapportage zal in de tweede helft van dit jaar verschijnen. Meer informatie over dit onderzoeksproject vind u via [deze link](#).

Onderzoek eiwitgewassen

Voor het derde jaar op rij wordt er zowel op de locatie Ebelshoed als Kollumerwaard een proefveld voor het project Fascinating aangelegd. De twee voorgaande jaren lag de focus op de selectie van de geschiktste eiwitgewassen. Dit jaar ligt de focus op de teelt van veldbonen. Hierin zijn afgelopen najaar al de eerste proeven aangelegd, o.a. rond zaaidiepte en -tijdstip. Dit jaar wordt dit verder uitgebreid met o.a. bladgezondheid en bestuiving.

 Fascinating is een project waarin we samenwerken met o.a. WUR Open Teelten, Agrifirm, AVEBE en COSUN aan de ontwikkeling van hoogwaardige voeding en circulaire landbouw.

Terugblik Kennisdelers 2023

We kijken terug op een succesvolle reeks van kennisdelers. Een reeks van 4 bijeenkomsten over Agricycling, biostimulanten, verzilting en mechanische duist-bestrijding werden bezocht door ca. 15-35 geïnteresseerde bezoekers per bijeenkomst. Via deze weg willen we alle aanwezigen bedanken voor hun aanwezigheid, de Interessante discussies en het delen van hun ervaringen.

Mocht u nog suggesties hebben voor een interessant thema of opzet voor een

vervolg van de kennisdelers, dan vernemen we dat graag.

Deze bijeenkomsten zijn financieel mogelijk gemaakt door de projecten Trans4Num, Zoet op Zout en de Regiodeal Natuurinclusieve Landbouw, waarvoor dank!

Groenbemestersonderzoek – input gevraagd!

Het klinkt nog ver weg, maar voor we het weten is het augustus 2023 en is het tijd om groenbemesters te gaan zaaien, of met de gerelateerde thematiek aan de slag te gaan.

Voor het najaar-/winterseizoen 2023-2024 hebben op onze beide locaties weer proefvelden en demo's met groenbemesters gepland. Mocht u hiervoor specifieke onderzoeksvragen hebben, zoek dan gerust contact. Dan kunnen we bekijken of we dit in 2023 kunnen realiseren. Eventueel kan dit ook op een locatie elders in de regio. Er is op dit moment nog ruimte om aan bepaalde onderwerpen extra aandacht te besteden. Denk bijv. aan zaaien, mechanisatie, gewasontwikkeling of inwerken.

Voor een goede voorbereiding is het noodzakelijk om tijdig aan de slag te gaan.

Heeft u suggesties, neem dan contact op

met onze collega Kirsten Berghuis (06 30 80 01 24) of mail naar onderzoek@spna.nl.

Even voorstellen

In deze rubriek dit maal naast een stagiaire met een toch wel bijzonder afstudeeronderzoek ook twee nieuwe bestuursleden van SPNA aan het woord.

Afstudeerstage biostimulanten

Mijn naam is Josette Bosker, ik ben 21 jaar en ik woon in Nieuwolda. Momenteel ben ik bezig met het afronden van mijn studie Forensisch Laboratoriumonderzoek aan het Van Hall Larenstein in Leeuwarden. De link tussen forensisch laboratoriumonderzoek en de agrarische sector wordt vaak niet snel gelegd, maar er is toch zeker wel een overlap.

In mijn afstudeeronderzoek, dat ik uitvoer bij SPNA Ebelsheerd, kijk ik naar het effect van (niet-) microbiële biostimulanten op de expressie van een gen in wintertarwe dat er om bekend staat te

zorgen voor een verbeterde tolerantie tegen oxidatieve stress en water stress, verbeterde wortelgroei, langere internodiën en grotere en meer bladeren. Kortom, eigenschappen die door de toevoeging van biostimulanten versterkt zouden moeten worden.

Daarnaast ga ik kijken welke criteria er toegevoegd kunnen worden aan de beoordeling van de plant.

Bestuurswisselingen SPNA

De afgelopen periode hebben twee bestuursleden, te weten Jelle van der Galiën en Boelo ten Have, na een lange zittingsperiode het bestuur van SPNA verlaten. Wij willen hen hierbij nogmaals bedanken voor hun inzet en betrokkenheid bij 'onze' SPNA.

Gelukkig zijn we er in geslaagd om twee adequate vervangers te vinden die hen willen vervangen, te weten Tonnie Doornbos en Klaske Miedema. Hieronder stellen ze zich aan u voor.

Tonny Doornbos

Ik ben Tonny Doornbos, akkerbouwer in Finsterwolde. We hebben een Oldambtster bouwplan met zaaizaad vermeerdering. De laatste jaren ben ik nauw betrokken bij projecten en onderzoek

van SPNA. Vandaar dat ik ook niet lang na hoofde te denken toen vorig herfst de vraag kwam of ik in het bestuur zou willen.

Ik ben bestuurder bij SPNA omdat de Boeren "EIGEN" noordelijke proefboerderijen uniek zijn. Daarnaast gaan de ontwikkelingen in de wereld en in de agrarische sector snel. Wij kunnen snel inspelen op de onderzoeksvragen die er zijn. Ook

eigen onderzoekvoorstellen ontwikkelen en uitvoeren is in deze tijd heel belangrijk. Het is mooi en ook goed dat wij in Nederland onafhankelijke onderzoekscapaciteit en –kennis hebben en dit kunnen inzetten voor onze regio en teelten.

Naast SPNA ben ik ook bestuurder bij de Agrarische Natuurvereniging Oost Groningen (ANOG), waar naast het uitvoeren van agrarisch natuurbeheer projecten een belangrijk onderdeel is. Waarin bodem en natuurinclusief de laatste jaren een hoofdrol spelen.

SPNA heeft goede grond en een enthousiaste groep mensen waarmee we goede dingen voor de noordelijke akkerbouw kunnen doen.

Klaske Miedema

Mijn naam is Klaske Miedema (1980). Geboren en getogen op een akkerbouwbedrijf in Holwerd. Samen met mijn man, Syds, telen we pootaardappelen, granen en bieten. Ik volgde mijn opleiding aan de Wageningen Universiteit met als afstudeerrichtingen Agrarische Bedrijfseconomie en Plantenteelt. Na een jarenlang dienstverband bij Rabobank

Noordoost Friesland maak ik nu deel uit van het team van Farmers Funding & Advies.

In een ondersteunende rol draag ik bij aan de analyse en beoordeling van de financieringsstructuur van agrarische bedrijven. Daarnaast houd ik voor Repos Graveren & Frezen in Dokkum de financiële administratie bij. De agrarische sector ligt mij na aan het hart. Ik kon dan ook geen nee zeggen op de vraag van Jelle van der Galiën of ik zijn bestuursfunctie wou overnemen. Gedreven en enthousiast draag ik graag bij aan het behoud en een mooie toekomst voor SPNA.

Open dagen 2023

De data voor de ‘SPNA open dagen 2023’ zijn bekend. Er is dit jaar gekozen voor een andere opzet van de open dagen. Er zullen meerdere momenten zijn waarop u het lopend onderzoek op onze locaties Ebelsheerd of Kollumerwaard kunt bekijken. Er is gekozen voor een gewasgerichte aanpak, waarbij op verschillende dagen verschillende gewassen centraal staan. Wij denken dat deze andere opzet de kennisuitwisseling verder zal verbeteren. Momenteel wordt er gewerkt aan een verdere uitwerking van het programma van de themabijeenkomsten. Zo wordt er gekeken naar de mogelijkheid om spuitlicentie-punten te kunnen behalen bij het bijwonen van de bijeenkomsten. Hieronder is het schema van de dagen opgenomen. Verdere details volgen nog.

SPNA Open dagen 2023

Datum	Tijdstip	Thema	Locatie
Dinsdag 27 juni	middag	Graan	Ebelsheerd
Dinsdag 13 juni	avond	Uien/suikerbieten	Ebelsheerd
Dinsdag 4 juli	middag/avond	Aardappelen	Kollumerwaard
Dinsdag 18 juli / 8 augustus*	avond	Uien/suikerbieten/veldboon	Kollumerwaard

*: op basis van het programma zal er worden gekozen voor één of twee datums.

E: info@spna.nl

W: <http://www.spna.nl>

T: 0594 - 688615

Stichting Proefboerderijen Noordelijke Akkerbouw (SPNA) is een onderzoeksinstituting voor de akkerbouw in Noord-Nederland. SPNA beschikt over twee proefboerderijen: SPNA-Kollumerwaard in Munnekezijl (lichte kleigrond) en SPNA- Ebelsheerd in Nieuw Beerta (zware kleigrond). Op beide locaties ligt zowel een gangbaar als een biologisch bouwplan.